

21st Century Hungarian Language Survival in Transylvania

Edited by
Judith Kesserű Némethy

Helena History Press

Table of Contents

Copyright © Helena History Press LLC
All rights reserved
Published in the United States by

Helena History Press LLC
A division of KKL Publications LLC, Reno, NV USA
Katalin Kádár Lynn: Editor in Chief
www.helenahistorypress.com

Order from:
Central European University Press
11 Nádor utca
Budapest Hungary H-1051
Email: ceupress@ceu.hu
Website: www.ceupress.com

ISBN: 978-0-9859433-8-7

Maps reprinted by gracious permission of Károly Kocsis, Patrik Tátrai, editors.
Originally published in: Changing Ethnic Patterns of the Carpatho-Pannonian
Area (2012, 2013) 2nd Revised edition. Research Center for Astronomy and Earth
Sciences - Geographic Institute Hungarian Academy of Sciences. Budapest.
©MTA CSFK Földrajztudományi Intézet, Budapest, 2013
©HAS RCAES Geographical Institute, Budapest, 2013

Translation from the Hungarian of essays written by Attila Z. Papp, Orsolya Nádor,
Rita Fóris-Ferenczi and János Péntek: Tamás De Kornfeld

Cover Design: Sebastian Stachowski
Copy Editor: Jill Hannum
Proofreading: Helen Faller
Printed in Hungary by Prime Rate Kft. Budapest

First English Edition

Foreword

Judith Kesserú Némethy 1

Introduction

Judith Kesserú Némethy 5

Traditions Shaping Language and Language Instruction Policies in East-Central Europe

Orsolya Nádor 51

---

1. Introductory Thoughts About East-Central European Language
and Instruction Policies 51
  - 1.1. The Path from Latin to National Languages and to Ethno-linguistic
Conflicts 51
  - 1.2. The Role of the Linguistic Ideologies 55
  - 1.3. The Language of the Hungarian Minority and the Language of the
Majority 59
  - 1.4. The Roots of Linguistic Conflicts: The Linguistic and Educational
Traditions of the Region 62
  - 1.5. The Languages of East-Central Europe as Official Majority
and Minority Languages of the European Union 64
  - 1.6. The State and Official Languages of the East-Central European
Region in Light of the International Language Laws 66
2. A Brief Review of the Minority Policy Debates' Nineteenth
Century Roots 72
3. From Majority to Minority – From Minority to Majority 83
4. Hungarian as a Minority Language and the Evolution of a Duality
of Languages in the School System of the Hungarian Minorities
beyond the Borders 85
5. The Question of Survival 90
6. Review of Hungarian Minority Education in the Carpathian Basin 92
7. Summary 97

Válogatott források és irodalom – Selected sources and literature:

- BODOR A. 1914. Délmagyarországi telepítések története és hatása a mai közállapotokra. Budapest, Stephanum.
- BOROVSKY S. (szerk.) 1895–1911. Magyarország vármegyéi és városai. Budapest, Országos Monografia Társaság. (CD-ROM változat), 2004. Budapest, Arcanum.
- BOROVSKY S. 1896-1897. Csanád megye története 1715-ig. 1–2 köt. Budapest, MTA.
- BÖHM L. 1867. Dél-Magyarország vagy az úgynevezett Bánság külön történelme. Pest, Emich.
- BUCHMANN K. 1936. A délmagyarországi telepítések története. 1., Bánát. Budapest, Szerző.
- DÁNYI D.–DÁVID Z. 1960. Az első magyarországi népszámlálás (1784–1787). Budapest, KSH.
- DEZSŐ L. 1967. Очерки по истории закарпатских говоров. Budapest, MTA. (térképmellékletek)
- Első katonai felmérés (1763–1787): Erdély és a Temesi Bánság. (DVD), 2005. Budapest, Arcanum.
- Első katonai felmérés (1763–1785): Magyar Királyság – georeferált változat (DVD), 2006. Budapest, Arcanum.
- FENEŞAN, C. 1979. Kolonisation des Banater Berglandes im 18. Jahrhundert. Forschungen zur Volks- und Landeskunde. 22. 2. 43–50.
- KARGER, A. 1963. Die Entwicklung der Siedlungen im Westlichen Slawonien. Wiesbaden, Franz Steiner Verlag.
- KORABINSZKY J. M. 1786. Geographisch-historisches und Produkten Lexikon von Ungarn. Pressburg, Weber.
- KORABINSZKY, J. M. 1804. Atlas Regni Hungariae portatilis. Wien, in Commission bey Schaumburg und Compagnie.
- LEBRECHT, M. 1804. Versuch einer Erdbeschreibung des Grossfürstentums Siebenbürgen. 2. Aufl. Hermannstadt, Hochmeister.
- LEHOCZKY T. 1881. Beregvármegye monographiája. 1–4. Ungvár, Pollacksek.
- Magyar Békeküldöttség 1920. Magyarország helységeknek 1773-ban készült hivatalos összeírása — Lexicon locorum Regni Hungariae populosorum anno 1773 officiose confectum. Budapest, Hornyánszky.
- MARKOVIĆ, M. 2002. Slavonija: povijest naselja i podrijetlo stanovništva. Zagreb, Golden Marketing.
- MÜLLER, G. 1912. Die ursprüngliche Rechtslage der Rumänen im Siebenbürger Sachsenlande. Archiv des Vereins für Siebenbürgische Landeskunde 38. 85–314.
- NAGY L. 1828. Notitiae politico-geographico-statisticae inlyti Regni Hungariae, partiumque eidem adnexarum. Budae, Landerer.
- NEU, A. 1782–1784. Geographische Charte des Königreichs Hungarn (1 : 192 000), Wien, Manuskript.
- PAVIČIĆ, S. 1953. Podrijetlo hrvatskih i srpskih naselja i govora u Slavoniji. Zagreb, Jugoslavenska Akademija Znanosti i Umjetnosti.
- PAVIČIĆ, S. 1982. Bunjevci. In: Enciklopedija Jugoslavije. 2. (Bje-Crn). Zagreb, Jugoslavenski Leksikografski Zavod.
- PETROV, A. 1924. Národopisná mapa Uher podle úředního lexikonu osad z roku 1773. Praha, ČAVU.
- POPOVIĆ, D. J. 1955. Srbi u Banatu do kraja osamnaestog veka: istorija naselja i stanovništva. Beograd, Naučna knjiga.
- SZABÓ I. 1937. Ugocsa megye. Budapest, MTA.
- UDVARI I. 1990. XVIII. századi történeti-demográfiai adatok Északkelet-Magyarország görögkatolikus népességéről. In: Udvari I. (szerk.): A munkácsi görögkatolikus püspökség lelkésziségeinek 1806. évi összeírása. Nyíregyháza, Vasvári Társaság.
- VÁLYI A. 1796–1799. Magyar országnak leírása. 1–3. Buda, Univ. Ny.
- VÖRÖS K. 1962. Vas megye 1744. évi adóösszeírása. Budapest, KSH.
- WAGNER, E. 1977. Historisch-statistisches Ortsnamenbuch für Siebenbürgen. Köln – Wien, Böhlau Verlag.
- ŽIROŠ, M. 1997. Bačvansko-srinski rusnaci doma i u švece: 1745–1991. Tom. 1. Novi Sad, Grekokatolicka parohija Sv.Petra i Pavla.

A KÁRPÁT–PANNON-TÉRSÉG ETNIKAI TÉRKÉPE ETHNIC MAP OF THE CARPATHO–PANNONIAN AREA

1784

(1 : 2 200 000)

Szerzők / Authors

Kocsis Károly, Tátrai Patrik, Bognár András, Varga E. Árpád

Kartográfia / Cartography

Agárdi Norbert, Farkas Zoltán, Keresztesi Zoltán, Kovács Anikó, Szabó Balázs

JELMAGYARÁZAT / LEGEND

	Bolgárok Bulgarians		Ruszinok (rutének) Rusyns (Ruthenes)		Államhatár State border
	Csehek Czechs		Szerbek (rácok) Serbs (Rascians)		Autonóm királyságok, tartományok és a határvidék határa
	Horvátok, bunyevácok, sokácok, krassovánok Croats, Bunjevci, Šokci, Krašovani		Szlovákok (tótok) Slovaks		Boundary of autonomous kingdoms, provinces and the Austrian Military Frontier
	Lengyelek Poles		Szlovének (tótok, vendek) Slovenes		Településhatár Settlement boundary
	Magyarok Hungarians		Zsidók Jews		
	Németek Germans		Egyéb etnikumok (pl. albánok, franciák) Other ethnic groups (eg. Albanians, French)		
	Románok (oláhok) Romanians (Vlachs)		Lakatlan, illetve állandó település nélküli terület Uninhabited territory or area without permanent settlement		

KÖZIGAZGATÁSI ÁTTEKINTŐ TÉRKÉP / ADMINISTRATIVE OVERVIEW

